

витрат на управління та спрощення обслуговування застрахованих осіб і роботодавців.

Таким чином, запроваджений з 1 січня 2011 року єдиний соціальний внесок безумовно став позитивним кроком у реформуванні системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні. Його введення покращило систему соціального страхування та удосконалило систему контролю і гарантій застрахованих осіб. У той же час, наразі ще існує ряд недоліків у сфері справляння ЄСВ, що зумовлює потребу більш детального опрацювання і нормативного врегулювання проблемних питань.

Література.

1. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>.

2. Гарна С.О., Малахова А.В., Шнурко А.М. Переваги та недоліки впровадження єдиного соціального внеску. Інноваційна економіка. 2013. № 2. С. 43-45.

3. Порядок взяття на облік та зняття з обліку в органах Пенсійного фонду України платників єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: постанова правління Пенсійного фонду України від 27.09.2010 № 21-6. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0995-10>.

4. Порядок формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Наказ Міністерства фінансів України від 14.04.2015 р. № 435. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0460-15>.

5. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: наказ Міністерства фінансів України від 20.04.2015 № 449. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0508-15>.

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Максимов А.В., здобувач вищої освіти, arturvolk711@gmail.com

*Науковий керівник: Марченко О.І., к.е.н., доцент
Університет державної фіскальної служби України*

Глобалізація економічних ринкових процесів покращує умови існування та ведення підприємницької діяльності, але значно

ускладнює управління її ризиками. Відмітимо, що управління підприємницькими ризиками завжди відносилось до складних процесів. Але саме наповненість підприємницькою діяльністю, як ризиковою формою діяльності ускладнює управлінські методи. На ускладненні процесів управління ризиками в підприємстві наголошує значна частина вчених, звертаючи увагу, що [1, с. 12]:

– ризик слід вивчати не тільки як фінансові втрати або отримання доходу в меншому розмірі, але за сприятливих економічних умов виникає можливість отримати більш високий рівень доходу, ніж який планувався;

– поряд з об'єктивним підходом до розгляду підприємницького ризику вивчається суб'єктивний підхід, оскільки аналіз ризику і прийняття правильного рішення цілком залежить від суб'єкта господарювання;

– ризик сприймається як сукупність чинників ризикових подій, що сприяють зменшенню або збільшенню результативності роботи підприємства (фінансової, виробничої, комерційної, економічної, соціальної, інвестиційної);

– управління ризиком являє собою спосіб підготовки та реалізації суб'єктом підприємницької діяльності певних міроприємств, що мають за головну ціль зниження можливості прийняття невірних управлінських рішень або зниження негативних наслідків щодо небажаного розвитку підприємства.

На підставі аналізу визначень науковців приходимо до розуміння, що управління ризиками в підприємстві є складним економічним процесом, а його результативність вимагає напрацювання науково - методичних підходів та рекомендацій, які дозволять систематизувати даний процес та підвищити його ефективність. Управління підприємницькими ризиками базується на дотриманні головних принципів, які забезпечують його перспективність, відповідність вимогам майбутнього.

Управління підприємницькими ризиками виконує низку функцій, а саме [2, с. 188]:

- планування;
- прогнозування;
- аналізування;
- координація;
- контроль.

Найважливішими елементами функції управління ризиками в підприємницькій діяльності є прогнозування. Саме своєчасне і правильне прогнозування настання ризикових подій, а також вірна оцінка, яка базується на прогнозних моделях є основою для ефективного управління. Загалом, планування й прогнозування в системі управління підприємницькими ризиками дозволяють:

- підвищити вартість підприємства;
- підвищити результативність управлінських рішень;
- попередити банкрутство підприємницьких підприємств;
- покращити фінансове становище.

Процес управління ризиками в підприємницькій діяльності передбачає вибір головних ризиків, тобто таких, що найбільше впливають на ефективність на певній стадії проведення аналізу. Одним із способів здійснення такого відбору є побудова карт ризику – графічно зображених в описі значної кількості ризиків, розміщених в площині значущість ризику → ймовірність ризику. Відтак, практична побудова такого роду карт ризику дозволяє зобразити аналітичні оцінку та забезпечує можливості для відбору оптимального варіанта.

Практичне застосування запропонованого портфелю вимагає включення в його склад пропозицій щодо оцінювання та прогнозування ризиків. Дослідження напрацювань вчених-практиків та практичних рекомендацій щодо управління ризиками у підприємницькій діяльності найбільше охоплені в переліку міжнародних документів, зокрема [3]:

- Австралійсько-новозеландському стандарті з ризик-менеджменту AS/NZS 43360:2004;
- Програми управління ризиками;
- Комплексні основи ризик-менеджменту (розроблених американським Комітетом організацій-засновників Національної комісії із вивчення шахрайства в області фінансової звітності);
- Декларація з управління ризиками;
- Стандарти з ризик-менеджменту Федерації європейських асоціацій з ризик-менеджменту.

Узагальнивши мету підприємства, аналізують суму отриманих збитків в минулому періоді. Потім проводять факторний аналіз з виявлення ризиків та їх оцінка із подальшим складанням економічної карти ризиків. Оцінювання ризику є кількісним описом виявлених ризиків, де передбачено ймовірність та розмір можливих ситуацій, набір сценаріїв розвитку ризикових подій. Відтак, для кожного з

видів ризиків представляють функції розподілу ймовірності настання небезпечних подій.

Науковці відзначають, що способи виявлення та оцінювання є схожими, а тому їх розмежування є умовним. Для встановлення значимості ризику проводять рейтингування з подальшим відбором відповідно до впливу на господарську діяльність підприємства. Таким чином, мінімізації чи оптимізації ризиків можуть бути досягнуті на етапі впливу на ризик. Аналіз економічної результативності управління підприємницькими ризиками – визначення витрат та вигод від застосування запропонованих способів управління ризиками.

Отже, управління підприємницькими ризиками дасть змогу збільшити інноваційність підприємств, бо саме інноваційні ризики є найвищими. Зважаючи на вплив інноваційного фактора на економічне зростання в умовах нестабільного середовища необхідність удосконалення процесів управління ризиками у підприємницькій діяльності перетворюється на головне завдання. Застосування розроблених міжнародними компаніями документів щодо методик ризик-менеджменту позитивно вплине на удосконалення управління підприємницькими ризиками в українських реаліях економіки.

Література.

1. Krutova A.S. Constituent elements of instruments of the strategic accounting. Незалежний аудитор. 2016. № 15 (I). С. 10–13.
2. Чуприна І. В. Поняття та класифікація ризиків в підприємницькій діяльності. Збірник наукових праць ВНАУ. Серія : Економічні науки. 2012. № 4. С. 187–193.
3. Віннікова І.І., Марчук С.В. Кібер-ризик як один із видів сучасних ризиків у діяльності малого та середнього бізнесу та управління ними. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. Випуск 5 (16). С. 110–114. URL: http://easterneurope-ebm.in.ua/journal/16_2018/21.pdf